

Maa- ja metsätalousministeriö

Lausuntopyyntö VN/12277/2021

Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta laiksi eläinten hyvinvoinnista ja esittää seuraavat kommentit, jotka koskevat erityisesti tuotantoeläimiin liittyviä lainkohtia:

1§

On hyvä, että lain tarkoituksessa mainitaan eläinten kunnioituksen ja hyvän kohtelun lisääminen.

15§ - 16§

Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry katsoo, että asianmukainen kivunlievitys on kaikkien kivuliaiden toimenpiteiden edellytys kaikilla eläinlajeilla. Laissa tulisi yksiselitteisesti säätää leikkaukset ja muut kivuliaat ja eläinlääkärin ammattitaitoa vaativat toimenpiteet vain eläinlääkärin ammatinharjoittajan tehtäväksi. Esimerkiksi hevosen, sonnin, lampaan ja vuohen kastraation saisi Tuotantoeläinlääkäriyhdistyksen mielestä suorittaa ainoastaan eläinlääkäri riittävästä kivunlievityksestä ja anestesiasta huolehtien. Myös naudat, lampaan ja vuohen sarvenaiheen poltto ja sarven lyhentäminen tulisi säätää eläinlääkärin (tai eläinlääkärin valvonnassa) tehtäväksi.

Sian ja poron kastratiokipua pitäisi lievittää nykyistä tehokkaammin, ja sian kastratiolle pitäisi pikaisesti löytää vaihtoehtoja. Kun sopivia vaihtoehtoja on tarjolla, voisi sikojen kirurgisesta kastratiosta luopua siirtymäajan jälkeen.

Ammattimaisesti toimivilla eläimille toimenpiteitä tekevillä henkilöillä kuten nautojen sorkkahoitajilla ja hevosten kengittäjillä tulee olla riittävä koulutus tai mieluiten ammattitutkinto, ja hevosten hammashuoltoa tekevillä pitäisi olla riittävän osaamisen varmistava ammattitutkinto.

Ylipäätään laissa olisi säädettävä tarkemmin siitä, mitä hoitoja ja toimenpiteitä maallikot saavat tehdä eläimille. Erilaisten vailla pätevyysvaatimuksia olevien toimijoiden ja omistajien itse tekemät toimenpiteet eläimille ovat yleistyneet viime vuosina.

21§

Katsomme, että kaikilla eläinlajeilla pitää olla mahdollisuus vapaaseen vedensaantiin. Erikseen voitaisiin mainita, että lumen syönti riittää korvaamaan vedensaannin vain vapaana pidettävillä poroilla.

37§

Tuotantoeläinlääkäriyhdistys pitää hyvänä asetusluonnoksen ajatusta, joka kieltää uusien parsinavetoiden ja porsitushäkkien rakentamisen. Nykyisistä parsinavetoista ja emakoiden tiineytys- ja porsitushäkeistä tulisi luopua pitkällä siirtymäajalla.

Emakoiden joutilasosaston tulisi mahdollistaa myös tonkimiskäyttäytyminen.

Parsinavetoissa kytkettynä olevia lehmiä ja hiehoja pitäisi jaloitella säännöllisesti ympäri vuoden. Myös pihattolehmille olisi eduksi päästä ulos jaloittelemaan säännöllisesti. Kaikkien lehmien laidunnuspakko olisi erittäin suositeltavaa, vaikka laidunnuksen toteuttaminen voi olla haasteellista suurissa lypsykarjoissa.

Uusien navetoiden suunnittelussa olisi otettava huomioon, että eläimiä voisi jaloitella ja/tai laiduntaa.

Tuotantoeläinlääkäriyhdistys painottaa, että eläinperäisten elintarvikkeiden tuotanto Suomessa on välttämätöntä ja tärkeää. Kaikkien siirtymäaikojen pitää olla kohtuullisia, jotta tuotanto ehtii sopeutua muutokseen eivätkä lain vaikutukset vaaranna kotieläintuotannon kilpailukykyä.

Lopuksi Tuotantoeläinlääkäriyhdistys haluaa yleisenä kommenttina sanoa, että lakiesityksen edellyttämä eläinten lajityypillisen käyttäytymisen mahdollistaminen on merkittävää ja eduksi hyvinvoinnin kannalta, ja parannukset eläinten hyvinvointiin johtavat yleensä myös parempaan tuottavuuteen.

Kurikassa 13.1.2022,

Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry
psta Eve Ala-Kurikka (Kurikan kunnaneläinlääkäri, ELT, tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoidon erikoiseläinlääkäri)